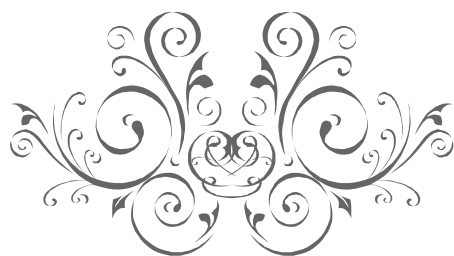

גמרא סדורה

מסכת

גיטין

פרק ז' - "מי נשאחזו"

מהדורה מנוקדת, מפוסקת,
מחולקת לסוגיות ולפסקאות

לימוד פרק זה יהיה להצלחת חיילנו בכל מקום שהם
ולנשותיהם \ ילדיהם \ הוריהם הממתינים להם בבית בדאגה ובתפילה

בהצלחה - יגעת ומצאת - תאמין!!!

להארות והערות

דניאל ברק ווינט

טל' - 0526071122

דוא"ל vinetdb81@gmail.com

עתניאל ד.ג. הר חברון 90407

כל הזכויות על הטקסט שמורות למכון ממרא.
כל הזכויות על הניקוד, הפיסוק והחלוקה לסוגיות ופסקאות
שמורות לעמותת "וכל בניך לימודי ה".

ניתן לצלם ולהדפיס לשם לימוד וללא מטרות רווח.

ב' אדר א' תשע"ו

כ"ז

מסכת גיטין פרק ז' - "מי שאחזו"

1. סז, ב

משנה

מי שאחזו קורדייקוס,
ואמר: "כתבו גט לאשתי" - לא אמר כלום.

אמר: "כתבו גט לאשתי" ואחזו קורדייקוס,
וחזר ואמר: "לא תכתבנו" - אין דבריו האחרונים כלום.

נשתתק,

ואמרו לו: "נכתוב גט לאשתך" והרבין בראשו - בודקין אותו שלשה פעמים,
אם אמר "לאו" "לאו", ועל "הו" "הו" - הרי אלו יכתבו ויתנו.

גמרא

מאי "קורדייקוס"?

אמר שמואל:

דנכתיה חמרא חדתא דמעצרתא.

וליתני: מי שנשכו יין חדש!

הא קא משמע לן:

דהא רוחא קורדייקוס שמה.

למאי נפקא מינה?

לקמיצא.

מאי אסותיה?

בישרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא.

2. סז, ב

אמר אבוי:

אמרה לי אם:

לשימשא בת יומא - כוזא דמיא.

בת תרי יומי - סיפורי.

בת תלתא יומי - בשרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא.

לשימשא עתיקתא - ליתי תרנגולתא אופמתי, וליקרעה שתי וערב,

ולגלחיה למציעתא דרישיה ולותביה עילויה, וננחיה עילויה עד דמיסרה,

ולינחות וליקום במיא עד צואריה עד דחליש עלמא עילויה,

ולימוד ולסליק וליתיב.

ואי לא - ליכול כרתי, ולינחות וליקום במיא עד צואריה עד דחליש עלמא עילויה,

ולימוד ולסליק וליתיב.

לשימשא - בישרא סומקא אגומרי, וחמרא מרקא.

לתגא - בישרא שמינא אגומרי וחמרא חייא.

רב עמרם חסידא כי הוה מצערין ליה בי ריש גלותא,

הוּוּ מגנו ליה אתגא, למחר אמרו ליה: מאי ניחא ליה למר דלייתו ליה?

אמר: הני כל דאמינא להו מיפך אפכי,

אמר להו: בישרא סומקא אגומרי וחמרא מרקא,

אייתו ליה אינהו: בישרא שמינא אגומרי וחמרא חייא.

שמעה ילתא ומעיליה ליה לבי מסותא ומוקמי ליה במיא דבי מסותא עד דמהפכי מיא דבי מסותא והוּוּ דמא, וקאי

בישריה פשיטי פשיט.

רב יוסף - איעסק בריחא.

רב ששת - איעסק בכשורי, אמר: גדולה מלאכה שמחממת את בעליה.

3. סז, ב - סח, א

אמר ליה ריש גלותא לרב ששת:
 מאי טעמא לא סעיד מר גבן?
 אמר ליה: דלא מעלו עבדי, דחשידי אאבר מן החי.
 אמר ליה: מי יימר?
 אמר ליה: השתא מחוונא לך.
 אמר ליה לשמיעיה: זיל גנוב, אייתי לי חדא פרעא מחוונתא.
 אייתי ליה.
 אמר להו: אהדמו לי הדמי דחונתא, אייתו תלת פרעי אותיבו קמיה.
 אמר להו: הא בעלת שלש רגלים הואי?!
 פסוק, אייתו חדא מעלמא אותיבו קמיה.
 אמר ליה לשמיעיה: אותביה נמי להך דידך, אותבה.
 אמר להו: האי בת חמש רגלים הואי?!
 אמר ליה: אי הכי, ליעבדו קמיה שמעיה דמר וליכול,
 אמר ליה: לחיי.
 קריבו תכא קמיהו, ואייתו קמיה בישרא ואותיבו קמיה ריסתנא דחנקא חמתא,
 גששיה ושקלה כרקה בסודריה.
 לבתר דאכיל, אמרי ליה איגניב לן פסא דכספא!
 בהדי דקא מעייני ואתי, אשכחיה כרוכה בסודריה.
 אמרי ליה: חזי מר דלא מיכל קא בעי, אלא לצעורן!
 אמר להו: אנא מיכל אכלי, וטעמי ביה טעמא דחונרא.
 אמרי ליה: חונרא לא עביד לן האידינא,
 אמר להו: בדקו בדוכתייה, דאמר רב חסדא: אופמא בחונרא וחונרא באופמתא לקותא היא.
 בדוק אשכחיה.
 כי קא נפיק, כרו ליה בירא ושדו ליה ציפתא עילויה, ואמרי ליה: ליתי מר לינח.
 נחר ליה רב חסדא מאחוריה,
 אמר ליה לינוקא: פסוק לי פסוקיך,
 אמר ליה: "נטה לך על ימינך או על שמאלך" (שמואל ב, כא).
 אמר ליה לשמיעיה: מאי קא חזית?
 אמר ליה: ציפתא דשדיא,
 אמר ליה: הדר מינה.
 לבתר דנפק, אמר ליה רב חסדא: מנא הוה ידע מר?
 אמר ליה: חדא, דנחר לי מר.
 ועוד, דפסק לי ינוקא פסוקא.
 ועוד, דחשידי עבדי דלא מעלו.

סח, א

4. סח, א-ב

"עשיתי לי שרים ושרות ותענגת בני האדם שדה ושרות" (קהלת ב, ח).

"שרים ושרות" - אלו מיני זמר,
 "ותענגת בני האדם" - אלו בריכות ומרחצאות,
 "שדה ושרות" - הכא תרגימו: שידה ושידתין.
 במערבא אמרי: שידתא.

אמר רבי יוחנן:
 שלש מאות מיני שדים היו בשיחין,
 ושידה עצמה איני יודע מה היא.

אמר ר' : "הכא תרגימו: שידא ושידתין".

שידה ושידתין למאי איבעי ליה?

דכתיב: "והבית בהבנתו אבן שלמה מסע נבנה,
 ומקובות והגרון כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו" (מלכים א ו, ז).

אמר להו לרבנן: היכי אעביד?
 אמרו ליה: איכא שמירא דאייתי משה לאבני אפוד.

אמר להו: היכא אישתפח?

אמרו ליה: אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהרדי, אפשר דידעי ומגלו לך.

אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהרדי,
 אמרי: אן לא דיעין,
 דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע.

אמר להו: היכא איתיה?
 אמרי ליה: איתיה בטורא פלן.
 פריא ליה בירא ומליא ליה מיא ומיפסיא בטינרא וחתמיה בגושפנקה,
 וכל יומא סליק לרקיע, וגמר מתיבתא דרקיעא,
 ונחית לארעא וגמר מתיבתא דארעא,
 ואתי סיר ליה לגושפנקה ומגלי ליה ושתי, ומכסי ליה וחתים ליה ואזיל.
 שדריה לבניהו בן יהודע,
 יחב ליה: שושילתא דחקיק עלה שם,
 ועזקתא דחקיק עלה שם,
 וגבבי דעמרא וזיקי דחמרא.

אזל פרא בירא מתתאי ושפינהו למיא, וסתמינהו בגבבי דעמרא,
 וכרא בירא מעילאי ושפכינהו לחמרא וטמינהו.
 סליק יתיב באילנא. כי אתא סיריה לגושפנקה, גלייה אשפחיה חמרא,
 אמר: כתיב: "לץ הינו המה שכר וכל שגה בו לא יחכם" (משלי כ, א),
 וכתיב: "ונות ויין ותירוש יקח לב" (הושע ד, יא).

לא אישתי.
 כי צחי, לא סגיא ליה, אישתי, רוח וגנא.
 נחית, אתא, שדא ביה שושילתא סתמיה.
 כי אתער הוה קא מיפרזל,
 אמר ליה: שמא דמרד עלך, שמא דמרד עלך.
 כי נקיט ליה ואתי, מטא דיקלא חף ביה שדייה,
 מטא לביתא שדייה,

סח, ב מטא גבי כוכא דההיא ארמלתא נפקא איחננא ליה,

כפא לקומתיה מיניה, איתבר ביה גרמא,

אמר: היינו דכתיב: "ולשוון רכה תשיבו גרם" (משלי כה, טו).

חוא סמיא דהוה קא טעי באורחא - אסקיה לאורחיה.

חַזַּא רַוְיָא דְהוּה קַא טְעִי בְּאוּרְחָא - אַסְקִיָּה לְאוּרְחִיָּה.
 חַזַּא חֲדוּוּתָא דְהוּו קְמַחְדִּי לָהּ - בְּכָה.
 שְׁמַעִיָּה לְהוּוּא גְבְרָא דְהוּו קְאָמֵר לְאוּשְׁכַפָּא: עֲבִיד לִי מְסַאנִי לְשֵׁב שְׁנֵי - אַחִיד.
 חַזַּא הוּוּא קְסִמָּא דְהוּו קְסִים - אַחִיד.
 כִּי מְטָא לְהֵתֵם, לֹא עֵיילוּהָ לְגִבְיָה דְשְׁלֵמָה עַד תְּלַתָּא.
 יוֹמָא קְמָא אָמֵר לְהוּו: אָמַאי לֹא קַא בְּעִי לִי מְלֻכָּא לְגִבְיָה?
 אָמְרוּ לִיָּה: אָנְסִיָּה מִישְׁתִּיא.
 שְׁקַל לְבִינְתָא אוּתִיב אַחְבְּרָתָה.
 אַתּוּ אָמְרוּ לִיָּה לְשְׁלֵמָה.
 אָמֵר לְהוּו: הֲכִי אָמֵר לְכוּ: הַדּוֹר אֲשֶׁקִּיּוּהָ.
 לְמַחֵר אָמֵר לְהוּו: וְאָמַאי לֹא קַא בְּעִי לִי מְלֻכָּא לְגִבְיָה?
 אָמְרוּ לִיָּה: אָנְסִיָּה מִיכְלָא.
 שְׁקַל לְבִינְתָא אוּתִיבָה אַאֲרַעָא.
 אַתּוּ אָמְרוּ לִיָּה לְשְׁלֵמָה.
 אָמֵר לְהוּו: הֲכִי אָמֵר לְכוּ: נְגִידוּ מִינִיָּה מִיכְלִיָּה.
 לְסוּף תְּלַתָּא יוֹמֵי עֵייל לְקַמִּיָּה. שְׁקַל קִנְיָא וּמִשְׁח אַרְבַּעָה גְרַמְדִּי וּשְׂדָא קַמִּיָּה,
 אָמֵר לִיָּה: מְכַדִּי כִּי מִיִּית הוּוּא גְבְרָא לִית לִיָּה בְּהַדִּין עֲלָמָא
 אֵלֹא אַרְבַּעָה גְרַמְדִּי, הַשְׁתָּא כְּבִשְׁתִּיָּה לְכוּלִּי עֲלָמָא וְלֹא שְׁבַעַת עַד דְּכַבְּשַׁת נְמִי לְדִידִי.
 אָמֵר לִיָּה: לֹא קַא בְּעִינָא מִינְךָ מִיָּדִי, בְּעִינָא דְאִיבְנִיָּה בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ וְקַא מִיבְּעִי לִי שְׁמִירָא.
 אָמֵר לִיָּה: לְדִידִי לֹא מְסִיר לִי, לְשְׂרָא דִּימָא מְסִיר לִיָּה,
 וְלֹא יְהִיב לִיָּה אֵלֹא לְתַרְנַגּוּלָּא בְּרָא דְמַהִיכּוֹן לִיָּה אֲשֶׁבּוּעַתִּיָּה,
 וּמַאי עֲבַד בֵּיָּה?
 מְמַטִּי לִיָּה לְטוֹרִי דְלִית בְּהוּ יִשׁוּב, וּמְנַח לָהּ אֲשִׁינָא דְטוֹרָא וּפְקַע טוֹרָא,
 וּמְנַקִּיט מִיִּיתִי בִּיזְרַנִּי מַאִלְנִי וּשְׂדֵי הֵתֵם וְהוּי יִשׁוּב.
 וְהִינּוּ דְמַתְרַגְּמִינּוּ: ["הַדּוּכִיפַת"]⁴⁵ (וִיקְרָא יֵא, יט) - נְגַר טוֹרָא.
 בְּדָקוּ קִנְיָא דְתַרְנַגּוּלָּא בְּרָא דְאִית לִיָּה בְּנִי, וְחַפְּוִיָּה לְקִינִיָּה זּוּגִיתָא חִינְרַתִּי.
 כִּי אַתָּא בְּעִי לְמִיעַל וְלֹא מְצִי, אֲזַל אִיִּיתִי שְׁמִירָא וְאוּתִיבִיָּה עֲלוּיָה,
 רְמָא בֵּיָּה קְלָא, שְׂדִיָּה, שְׁקֻלִּיָּה, אֲזַל חֲנַק נְפִשִׁיָּה אֲשֶׁבּוּעַתִּיָּה.

אָמֵר לִיָּה בְּנִיָּהוּ:
 מַאי טַעֲמָא כִּי חֲזִיתִיָּה לְהוּוּא סְמִיא דְהוּו קַא טְעִי בְּאוּרְחָא, אַסְקִיָּתִיָּה לְאוּרְחִיָּה?

אָמֵר לִיָּה: מְכַרְזִי עֲלִיָּה בְּרַקִּיעָא דְצַדִּיק גְּמוּר הוּא,
 וּמַאן דְּעַבַד לִיָּה נִיחָא נְפִשִׁיָּה זְכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי.

וּמַאי טַעֲמָא כִּי חֲזִיתִיָּה לְהוּוּא רַוְיָא דְקַטְעִי בְּאוּרְחָא, אַסְקִיָּתִיָּה לְאוּרְחִיָּה?

אָמֵר לִיָּה:

מְכַרְזִי עֲלִיָּה בְּרַקִּיעָא דְרִשְׁע גְּמוּר הוּא,
 וְעַבְדִּי לִיָּה נִיחָא נְפִשִׁיָּה כִּי הֲכִי דְלִיכְלִיָּה לְעֲלָמָא.

מַאי טַעֲמָא כִּי חֲזִיתִיָּה לְהוּוּא חֲדוּוּתָא, בְּכִיתָּ?

אָמֵר לִיָּה: בְּעִי מִימַת גְּבְרָא בְּגוּ תְּלַתִּין יוֹמִין, וּבְעִיָּא מִינְטֵר לִיבָם קַטָּן תְּלִיסְרֵי שְׁנִין.

מַאי טַעֲמָא כִּי שְׁמַעַתִּיָּה לְהוּוּא גְבְרָא דְאָמֵר לִיָּה לְאוּשְׁכַפָּא עֲבִיד לִי מְסַאנִי לְשֵׁב שְׁנִין, אַחִיכַתָּ?

אָמֵר לִיָּה:

הוּוּא, שְׁבַעָה יוֹמֵי לִית לִיָּה, מְסַאנִי לְשֵׁב שְׁנִין בְּעִי!?

מַאי טַעֲמָא כִּי חֲזִיתִיָּה לְהוּוּא קְסִמָּא דְהוּו קְסִים, אַחִיכַתָּ?

אָמֵר לִיָּה:

דְּהוּו יְתִיב אֲבִי גּוֹזָא דְמְלֻכָּא, לְקַסוּם מַאי דְאִיכָּא תּוֹתִיָּה!

⁴⁵ וְאַתְּ הַחֲסִידָה הַאֲנַפָּה לְמִינָהּ וְאַתְּ הַדּוּכִיפַת וְאַתְּ הַעֲטֻלָּה

תרחיה גביה עד דבנייה לבית המקדש.
 יומא חד הוה קאי לחודיה,
 אָמַר ליה: כתיב: **"כתועפת דאם לוי"**⁴⁶ (במדבר כד, ח),
 ואמרין: **"כתועפת"** - אלו מלאכי השרת,
"דאם" - אלו השדים,
 מאי רבותיכו מינן?

אמר ליה: שקול שושילתא מינאי והב לי עיזקתך, ואחוי לך רבותאי.

שקליה לשושילתא מיניה ויהיב ליה עיזקתיה,
 בלעיה, אותביה לחד גפיה ברקיעא ולחד גפיה בארעא.
 פתקיה ארבע מאה פרסי.
 על ההיא שענתא אמר שלמה: **"מה יתרון לאדם בכל עמלו שינעמל תחת השמש"** (קהלת א, ג).
"וזה היה חלקי מפל עמלי" (קהלת ב, י).

מאי **"וזה"**?

רב ושמואל:
 חד אמר: מקלו,
 וחד אמר: גונדו.

היה מחנך על הפתחים,
 כל היכא דמטא אמר: **"אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלם"** (קהלת א, יב).
 כי מטא גבי סנהדרין, אמרו רבנו: מכדי שוטה בחדא מילתא לא סריד,
 מאי האי?
 אמרו ליה לבניהו: קא בעי לך מלכא לגביה?
 אמר להו: לא.
 שלחו להו למלכוותא: קאתי מלכא לגבייכו?
 שלחו להו: אין קאתי.
 שלחו להו: בידקו בכרעיה.
 שלחו להו: במוקי קאתי, וקא תבע להו בנידותיהו, וקא תבע לה נמי בת שבע אימיה.
 אתויה לשלמה והבו ליה עזקתא ושושילתא דחקוק עליה שם.
 כי עייל חזייה, פרח.
 ואפילו הכי, הוה ליה ביעתותא מיניה.
 והיינו דכתיב: **"הנה מטתו שלשלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל,**
כלם אחוי חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות" (שיר השירים ג, ז-ח).

רב ושמואל:
 חד אמר: מלך והדיוט.
 וחד אמר: מלך והדיוט ומלך.

⁴⁶ אל מוציאו ממצרים כתועפת דאם לו יאכל גוים צריו ועצמותיהם יגרם וחציו ימחץ

5. סח, ב - ע, א

לְדָמָא דְרִישָׁא - לִיתִי שׁוּרְבִינָא, וּבִינָא, וְאַסָּא דְרָא, וְזִיתָא, וְחִילְפָא, וְחִילְפֵי דִימָא, וְיִבְלָא,
וְלִישְׁלוּקִינְהוּ בְהַדִּי הַדְדִּי, וְלִנְטוּל תְּלַת מָאָה כְּסִי אַהֲאִי גִיסָא דְרִישָׁא,
וְתִלְת מָאָה כְּסִי אַהֲאִי גִיסָא דְרִישָׁא.
וְאִי לֹא - לִיתִי וְרָדָא חִינְרָא דְקָאִי בְּחַד דְרָא וְלִישְׁלָקִיָּה,
וְלִנְטוּל שִׁיתִין כְּסִי אַהֲאִי גִיסָא דְרִישָׁא,
וְשִׁיתִין כְּסִי אַהֲאִי גִיסָא דְרִישָׁא.

לְצִלְחִתָּא - לִיתִי תְרַנְגוּלָא בְרָא, וְלִישְׁחֲטִיָּה בּוּזָא חִינְרָא אַהֲוָא גִיסָא דְכֵיִב לִיָּה,
וְנִוְדָהָר מִדְמִיָּה דְלֹא לְסִמְיָהוּ לְעִינְיָה,
וְלִיתְלִיָּה בְּסִיפָא דְבְּכָא, דְכִי עֵיִל חִינְרָא בִּיָּה, וְכִי נְפִיק חִינְרָא בִּיָּה.

ס,ט,א לְבְרוּקְתִי - לִיתִי עֶקְרָבָא דְשִׁב חוּמְרִי, וְנִיבְשִׁיָּה בְטוּלָא, וְנִישְׁחֹק תְּרַתִּי מְנַתָּא כּוּחְלָא,
וְחַדָּא מְנַתָּא מִינְיָה, וְלִמְלִי תְלַתָּא מְכַחְלִי בְהֲאִי עֵינָא,
וְתִלְתָּא מְכַחְלִי בְהֲאִי עֵינָא,
טְפִי לֹא לִמְלִי, דְאִי לֹא פְקַע עֵינְיָה.

לְשִׁבְרִי דְלִיָּא - נִיתִי שׁוּדְרָא בְרָקָא וְנִיסָר חַדָּא פְרַעָא מִינְיָה וְחַדָּא פְרַעָא מְכַלְבָּא,
וְנִיטְרָפּוּ יְנוּקֵי חֲסָפָא אַבְתְּרִיָּה, וְלִימְרוּ לִיָּה: אַסָּא כְּלָבָא אַכְסָא תְרַנְגוּלָא,
וְלִגְבִי שִׁב אֹמְצִי מְשַׁבְעָה בְּתִי וְלִיתְבִּינְהוּ נִיָּה לִיָּה בְּצִינְרָא דְדִשָׁא, וְנִיכְלִינְהוּ בְּקִלְקוּלֵי דְמִתָּא.
בְּתַר הַכִּי לְפִשׁוּט שׁוּדְרָא בְרָקָא וְנִימְרוּ הַכִּי:
"שִׁבְרִי דְפְלוּנִי בְּר פְלוּנִיתָא, שְׁבִקִינְהוּ לְפְלוּנִי בְּר פְלוּנִיתָא, וְלִיחְרוּ לְכָלְבָא בְּבִיתָא דְעִינְיָה".

לְשִׁבְרִי דִימָמָא - לִיתִי שְׁבַעָה סוּמְקִי מְגוּוָא דְחִינְרָא וְנִיטְוִינְהוּ אַחְסָפָא דְאוּמָנָא,
וְלִיתִיב אִיָּהוּ מְגוּוָא, וְאִינִיש אַחְרִינָא מְאִבְרָאִי,
וְנִימָא לִיָּה: "עוּרָא, הַב לִי דְאִיכּוּל",
וְנִימָא לִיָּה הַאִיד: "פְתִיחָא, סַב אִיכּוּל, וּבְתַר דְאִכִּיל לִיתְבְּרִיָּה לְחֲסָפָא,
דְאִי לֹא הַדְרִי עֵילוּיָה לְדָמָא דְאִתִּי מְנַחִירָא לִיתִי גְבִרָא כְּהֵן דְשִׁמְיָה לִוִי, וְלִיכְתוּב לִיָּה לִוִי לְמַפְרַע.
וְאִי לֹא - לִיתִי אִינִיש מְעֻלְמָא, וְנִיכְתוּב לִיָּה: "אַנָּא פְפִי שִׁילָא בְּר סוּמְקִי" לְמַפְרַע.
וְאִי לֹא - נִיכְתוּב לִיָּה הַכִּי: "טַעַם דְלִי בְּמִי כְּסָף טַעַם דְלִי בְּמִי פֶגֶם".
וְאִי לֹא - לִיתִי עֶקְרָא דְאַסְפִּסְתָּא, וְאַשְׁלָא דְפּוּרְיָא עֲתִיקָא, וְקוּרְטָסָא, וּמוּרִיקִי, וְסוּמְקָא דְלוּלִיבָא,
וְנִקְלִינְהוּ בְהַדִּי הַדְדִּי, וְלִיתִי גְבָבָא דְעֶמְרָא וְנִיגְדוּל תְּרַתִּי פְתִילְתָּא,
וְלִטְמִיש בְּחָלָא וְנִיגְדָבֵל בְּקִיטְמָא הַדְדִּי, וְנִיתִיב בְּנַחִירָה.
וְאִי לֹא - לִיחְזִי אַמְת הַמִּים דְאֶזְלַת מְמֹרַח כְּלָפִי מְעָרַב,
וְנִפְסַע וְנִיקוּם חַד פְרַעָא לְהֲאִי גִיסָא וְחַד פְרַעָא לְהֲאִי גִיסָא,
וְנִישְׁקוּל טִינָא בִּידִיָּה דִימִינָא מִתּוּתִי פְרַעָא דְשִׁמְאִלִיָּה,
וּבִידִיָּה דְשִׁמְאִלָּא מִתּוּתִי פְרַעָא דִימִינְיָה,
וְנִיגְדוּל תְּרַתִּי פְתִילְתָּא דְעֶמְרָא וְנִיטְמִיש בְּטִינָא, וְנִיתִיב בְּנַחִירָה.
וְאִי לֹא - לִיתִיב תּוּתִי מְרֻבָּא וְנִיתָנוּ מִיָּא וְלִישְׁדוּ עֲלֵיָּה,
וְלִימְרוּ: "כִּי הִיכִי דְפְסְקִי הֵנִי מִיָּא, לִיפְסוּק דְמִיָּה דְפְלִנָּא בְּר פְלִנִיתָא.

לְדָמָא דְאִתִּי מְפּוּמָא - בְּדִקְיָנָא לִיָּה בְּגִילָא דְחִיטְתָּא,
אִי סְרִיד - מְרִיָּאָה קְאֲתִי, וְאִית לִיָּה תְקַנְתָּא,
וְאִי לֹא - מְכַבְּדָא קְאֲתִי, וְלִית לִיָּה תְקַנְתָּא.

אָמַר לִיָּה רַב אָמִי לְרַב אֲשִׁי:

וְהָאֲנִי אִיפְכָא תְנִין:

"נִיטְל הַבְּבִד וְלֹא נִשְׁתִּיר הִימְנָה בְּלוּם,

הַרִיָּאָה שְׁנִיקְבָּה אוֹ שְׁחֲסָרָה" (חולין מב.)!

אָמַר לִיָּה:

כִּינֵן דְמְפּוּמִיָּה קְאֲתִי, אִימַר אִיתְמוּחִי אִיתְמַח.

אמר ר' :
 "אי מריאה קאתי - אית ליה תקנתא".

מאי תקנתיה?

ליתי שבעה כוני מפירמא דסילקא,
 ושבעה כוני פירמא דכרתי,
 וחמשה כוני פרידא,
 ותלתא כוני דטלפחי,
 וכונא דכמונא,
 וכונא דחבלי,
 וכנגדו כנתא פטירתא, וליבשיל וליכול, ולישתא אבתריה שיכרא חריפא דטבת.

לכא -

אמר רבה בר רב הונא:

ליתי תומא יחידאה ונימרסיה במישחא ומילחא,
 ונתביה אטופראי דאלינא דההוא גיסא דכייב ליה,
 ונהדר ליה גדנפא דלישא,
 וניזדהר לבישריה דקשי לחיורא.

לחינכי -

אמר רבי יוחנן:

חומתי כי ממרו, ועיקרא דחומתי עדיף מממרו, ונינקוט בפומיה. הני לאוקומי.
 לבשולי - ליתי פארי דריש נפייא, וטלפחי בעפריהו, ושובלילתא וחומרתא דכשותא,
 ונינקוט כאמגוזא בפומיה.

לאיפתוחי - לינפח ליה חבריה תחלי חיורתא בגילא דחיטתא.

לאסוקי - ליתי עפרא מטולא דבית הכסא, וניגבול בדובשא וניכול, דמעלי ליה.

לברסם - ליתי כי פיסתקא דנישדור, וכי אמגוזא דחלבניתא דובשניתא,

ומלי תרוודא דובשא חיורא, ומלי נטלא בת מחוזא חמרא נקידא,
 ונישלוקינהו בהדי הדדי, וכי בשיל נשדור בשיל ליה כוליה.

ב ט, ו - ליתי רביעתא דחלבא דעיצא חיורתא ונישפיה אתלת קלחי כרבא,
 וניבחשיה בגוזא מרמהין, וכי בשיל גוזא במרמהין בשיל ליה כוליה.

ואי לא - ליתי נפקי דחלבא חיורא וניגבול בנטפא,

וכמה דאפשר נפקא לא ניכול דמפריק.

לגירא - ליתי גירא דלילתא וניפכיה, ונשדי מיא עלויה ונשתי.

ואי לא - ליתי ממאי דאישתי מינייהו כלבא בליליא, וניזדהר מגילויא.

לגילויא - אנפקא דחמרא חייא.

למורסא - אנפקא דחמרא באהלא תולאנא.

לפירחא דליבא - ליתי תלת ברושיא אתא דשערי,

ונשטרניהו בכמכא דלא עבר עלויה ארבעין יומין וניכול, ונשתא אבתריהו חמרא מרקא.

אמר ליה רב אחא מדיפתא לרבינא:

וכל שכן דפרח ליביה!

אמר ליה: אנא ליוקרא דליבא אמרי.

לפירחא דליבא - ליתי תלת ברושיא אתא דחיטי, ונישטרניהו בדובשא וניכול,

ונישתא אבתריהו חמרא חייא.

לצרחא דליבא - ליתי תלת בעי ניניא, וביעתא דכמונא, וביעתא דשומשימי וליכול.

לכאב מעי - ליתי תלת מאה פלפלי אריכתא, וכל יומי נשתא מאה מינייהו בחמרא.

רבי דמן גרש עבד לה לברתיה דרב אשי מאה וחמשין מהני דידן, ואתסיא.

לכירצא - אנפקא דחמרא באטרפא דעראה.

לכירצא חיורא - ליתי ביזרא גלגילא, וניצייירה בשיסתג, וניתייירה במיא ונשתיה. ונודהר מבינתא, דאי לא מנקבא לה למעיניה.

למיסר - סיסין רטיבא במיא.

למישרא - בישתא במיא,

וסימנא: איצא רטיבא דסכר נהרא.

לטחלא - ליתי שב ביני דמיא, ונייבשינהו בטולא, וכל יומא נישתי תרתי ותלתא בחמרא. ואי לא - ליתי טחלא דציפרתא דלא אפתח ונטחיא בתנורא,

ונוקי להדיה ונימא: "כי היכי דיביש האי טחלא נייבש טחליא דפלוני בר פלוניתא.

ואי לא - ניטחיה ביני אורבי דביתא חדתא, ונימא הכי.

ואי לא - ליבקי שכבא דשכיב בשבתא, ונישקליה לידה ונותבה אטחליה,

ונימא: "כי היכי דיביש הא ידא, נייבש טחליא דפלוני בר פלוניתא".

ואי לא - ניתי ביניתא וניטווייה בי נפחא, וניכליה במיא דבי נפחא, ונישתי ממיא דבי נפחא.

ההיא עינא דהות שתיא מיא דבי נפחא, אישתחית ולא אישתכח לה טחלא.

ואי לא - ליפתח חביתא דחמרא לשמיה.

אמר ליה רב אחא פריה דרבא לרב אשי:

אי אית ליה חביתא דחמרא, לא אתי לקמיה דמר!

אלא מרגל בפת שחרית, דמעליא לכולי גופיה.

לרושחתא - ליתי אקיקא ואילווא, ואספירכא ומרתכא, וחומרטא דפילון ושיאפא דחמימתא, ונינקט בשחקי דכיתנא בקייטא, ודעמר גופנא בסיתנא.

ואי לא - לישתי שיכרא מרקא.

לשיגרונא - ליתי פתיא דמוניני, וניגנדריה שיתין זימני אהא מטחתינהו ושיתין זימני אהא מטחתינהו.

לצמירתא - ניתי תלת ניטופייתא מישחא דכופרא,

ותלת ניטופייתא איצרא דכרת,

ותלת ניטופייתא דחמרא נקידיא,

ולישדי ליה לאיש באמה, ולאשה באותו מקום.

ואי לא - ליתי אונא דזיקא, ולתלי ליה לאיש באמה ולאשה בדדין.

ואי לא - ליתי חוטא דזהוריתא דשדתייה דומה בת דומה,

וליתלי ליה לאיש באמה, ולאשה בדדין.

ואי לא - ליתי פינה זכר ונקבה, וליתלי ליה לאיש באמה, ולאשה באותו מקום,

וכי משתין, נשתין אסיסנא בישתא בציונא דדשא, ונעייז בחומרטא דנפקא מיניה,

דמעליא לכולהו צימרא.

לצימרא ברא - ליתי תלתא גריבי סופלי, ותלתא גריבי אטרף אדרא,

ונישלוקינהו כל חד לחודיה, וליתבי ביניהו, ולתבינהו בתרתי משיכלי, וניתי פתורא וננח עילוייה,

וניקום מעילויי האי ולותיב עילויי האי,

ומעילויי האי ולותיב עילויי האי, עד דניסק ביה הכלא, ולסחי מינייהו,

וכי שתי ממיא דאדרא לישתי,

ממיא דסופלי - לא לישתי, משום דמיעקרי.

לצימרא גוונא - ליתי שבעה בוני דסילקא משב משארי, ונישלוקינהו בעפרייהו וניכול,

ונישתי אטרף אדרא בשיכרא או ^אענבי תאלא במים.

עא

לחזויתא - ליתי שב חיטי ארונייתא וניקלינהו אמרא חדתא, ונפיק משחא מינייהו ונישוף.

רב שימי בר אשי עבד ליה להווא גוי לדבר אחר, ואיתסי.

6. ע, א

אמר שמואל:

האי מאן דמחו ליה באלונכי דפרסאי מיחייא לא חיי,
אדהכי והכי ניספו ליה בשרא שמינא אגומרי וחמרא חייא,
אפשר דחיי פורתא ומפקיד אביתיה.

אמר רב אידי בר אבין:

האי מאן דבלע זיבורא - מיחייא לא חיי,
אדהכי והכי נשקיה רביעתא דחלא שמזוג,
אפשר דחיי פורתא ומפקיד לביתיה.

אמר רבי יהושע בן לוי:

אכל בשר שור בקפת,
ולן בלבנה, בלילי ארבעה עשר או חמשה עשר בתקופת תמוז - אחזתו אחילו.

תנא:

"והממלא כריסו מכל דבר, אחזתו אחילו".

אמר רב פפא:

אפילו מתמרי.

פשיטא!

סלקא דעתך אמינא: הואיל ואמר מר: "תמרי משבען ומשחנן ומשלשלו ומאשרו ולא מפנקו",
אימא: קא משמע לן.

מאי אחילו?

אמר רבי אלעזר:

אש של עצמות.

מאי "אש של עצמות"?

אמר אבוי:

אש גרמי.

מאי אסותיה?

אמר אבוי:

אמרה לי אם:

כולהו שקייני תלתא ושבעא ותריסר,
והאי, כולהו שקייני אליבא ריקנא,
והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק ומשי ידיו,
ומייתו ליה בונא דשתינא דטלפחי ובונא דחמרא עתיקא,
וניגבלינהו בהדי הדדי וניכול, וניכרוך בסדיניה וניגניה,
וליא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה,
וכי קאי לישקליה לסדיניה מיניה.
ואי לא - הדר עילוייה.

7. ע, א

אמר ליה אליהו לרבי נתן:
אכול שלישי ושתה שלישי והנח שלישי.
לכשתכעוס תעמוד על מילואך.

תני רבי חייא:

"הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים, יהא רגיל בטיבול, קיץ וחורף.
סעודתך שהנאתך ממנה משוך ידך הימנה,
ואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנקבד".

אמר מר עוקבא:

האי מאן דשתי טיליא חונרא אחזתו ויתק.

אמר רב חסדא:

שיתין מיני חמרא הוו,
מעליא דכולהו - סומקא ריחתנא,
גריעא דכולהו - טיליא חונרא.

אמר רב יהודה:

האי מאן דיתב בצפרני ניסן גבי נורא, ושׁיף משחא ונפיק ויתב בשמשא - אחזתו ויתק.

8. ע, א

תנו רבנן:

"הקזו דם ושימש מטתו - הוויין לו בנים ויתקין.
הקזו שניהם ושימשו - הוויין להו בנים בעלי ראתו".

אמר רב פפא:

לא אמרון אלא: דלא טעים מידי, אבל טעים מידי לית לן בה.

אמר רבה בר רב הונא:

בא מן הדרדך ושימש מטתו - הוויין לו בנים ויתקין.

תנו רבנן:

"הבא מבית הכסא, אל ישמש מטתו עד שישקה שיעור חצי מיל,
מפני ששד בית הכסא מלנה עמו,
ואם שימש הוויין לו בנים נכפים".

תנו רבנן:

"המשמש מטתו מעומד - אוחזתו עוית.
מיושב - אוחזתו דלריא,
היא מלמעלה והוא מלמטה - אוחזתו דלריא".

מאי "דלריא"?

אמר רבי יהושע בן לוי:

סם דלריא - דרדרא.

מאי "דרדרא"?

אמר אביי:

מוריקא דחוחי.

רב פפא אלים ובלע ליה.

רב פפי אלים ושדי ליה.

אמר אביי:

מי שאינו בקי בדרדך ארץ,

ליתי תלת קפיזי קורטמי דחוחי, ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי.

אמר רבי יוחנן:

הו הו החזירוני לנערותי.

9. ע, א-ב

שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים מְכַחֲשִׁים כַּחוֹ נֶשֶׁל אָדָם,
וְאֵלּוּ הֵן: פֶּחַד,
דָּרֶךְ,
וְעוֹן.

"פֶּחַד" - דְּכֶתִיב: "לִבִּי סִחֲרָהר עֲזַבְנִי כַחֲי"⁴⁷ (תהלים לח, יא).
"דָּרֶךְ" - דְּכֶתִיב: "עֵנָה בְּדָרֶךְ כַּחֲי"⁴⁸ (תהלים קב, כד).
"עוֹן" - דְּכֶתִיב: "כִּשְׁל בְּעוֹנֵי כַחֲי" (תהלים לא, יא).

שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים מִתִּזְוֵן גּוֹפּוֹ שֶׁל אָדָם,
וְאֵלּוּ הֵן: אֲכַל מְעוֹמֵד,
וְשָׁתָה מְעוֹמֵד,
וְשִׁימַשׁ מִטָּתוֹ מְעוֹמֵד.

חֲמוּשָׁה קְרוּבִין לְמִיתָה יוֹתֵר מִן הַחַיִּים,
וְאֵלּוּ הֵן: אֲכַל וְעָמַד,
שָׁתָה וְעָמַד,
הִקִּיז דָּם וְעָמַד,
יָשָׁן וְעָמַד,
שִׁימַשׁ מִטָּתוֹ וְעָמַד.

שְׁשֵׁה הָעוֹשָׂה אוֹתָן מִיַּד מֵת,
וְאֵלּוּ הֵן: הִבֵּא בְּדָרֶךְ וְנִתְיַגַּע,
הִקִּיז דָּם,
וְנִכְנַס לְבֵית הַמְּרוֹחֵץ,
וְשָׁתָה וְנִשְׁתַּכֵּר,
וְיָשָׁן עַל גְּבִי קַרְקַע,
וְשִׁימַשׁ מִטָּתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן:
וְהוּא שְׁעֵשְׂאָן כְּסִידְרָן.

אָמַר אַבְיִי:
כְּסִידְרָן - מֵת,
שְׁלֵא כְּסִידְרָן - חַלִּישׁ.

אֵינִי? וְהָא מְעוֹרֵת עֲבָדָה לִיָּה לְעֲבָדָה תִּלְתַּת מִיַּנְיָהוּ וּמִיתָ!

הֵהוּא כַחוֹשׁ הָהוּא.

שְׁמוּנָה רוּבֵן - קֶשֶׁה, וּמִיעוּטָן - יָפָה,
וְאֵלּוּ הֵן: דָּרֶךְ,
וְדָרֶךְ אֶרֶץ,
עוֹשֵׁר,
וּמְלֹאכָה,
יָי,
וְשִׁנָּה,
חֲמִין,
וְהַקְּזוֹת דָּם.

שְׁמוּנָה מִמְעֻטִּים אֶת הַזָּרַע,
וְאֵלּוּ הֵן: הַמְּלַח,

⁴⁷ לִבִּי סִחֲרָהר עֲזַבְנִי כַחֲי וְאוֹר עֵינֵי גַם הֵם אֵין אִתִּי
⁴⁸ עֵנָה בְּדָרֶךְ כַּחֲי קַצֵּר יָמֵי

וְהָרַעַב,
וְהִנְתֵּקוּ,
בְכֵיָה,
וְשִׁנְיָה עַל גְּבֵי קַרְקָע,
וְגִדְגְדֵי נִיּוֹת,
וְכִשּׁוֹת שְׁלֵא בְזִמְנָה,
וְהַקְזוֹת דָּם לְמִטָּה כְּפָלִים.

תנא:

"נָשִׁים שֶׁקָּשָׁה לְמִטָּה כְּפָלִים, לְמַעַלָּה - כְּפָלִים".

אמר רב פפא:

"לְמִטָּה" - לְמִטָּה מִן הַבֵּיצִים,
"לְמַעַלָּה" - לְמַעַלָּה מִן הַבֵּיצִים.

עב

"וְכִשּׁוֹת שְׁלֵא בְזִמְנָה".

תנא:

"נָשִׁים שֶׁקָּשָׁה שְׁלֵא בְזִמְנָה,
כְּדוּ יִפָּה בְזִמְנָה".

אמר רב פפא:

זְמַנָּה - תַּמּוּז,
שְׁלֵא בְזִמְנָה - טַבֵּת,
יוֹמֵי נִסָּן וְיוֹמֵי תִשְׁרֵי - לֹא מַעְלוּ וְלֹא קָשׁוּ.

10. ע, ב

"אמר: כתבו גט לאשתי ואחזו קורדייקוס, וחרז ואמר: אל תכתבו - אין דבריו האחרונים בלום".

אמר רבי שמעון בן לקיש: כותבין ונותנין גט לאלתר.

ורבי יוחנן אמר: אין כותבין אלא לכשישתפה.

מאי טעמא דריש לקיש?

דקתני: "אין בדבריו האחרונים בלום".

ורבי יוחנן אמר לך: "אין בדבריו האחרונים בלום" - דלכי מתציל לא צריך למיהדר אימלוכי ביה, ולעולם אין כותבין אלא לכשישתפה.

במאי קמיפלגי?

ריש לקיש מדמי ליה - לישן. ורבי יוחנן מדמי ליה - לישוטה.

ורבי יוחנן נמי לידמיה לישן!

ישן לא מחוסר מעשה, האי מחוסר מעשה.

וריש לקיש נמי נידמיה לישוטה!

ישוטה לא סמיה בידן, האי סמיה בידן, בישרא סומקא אגומרי וחמרא מרקא.

ומי אמר רבי יוחנן הכי?!

והאמר רב יהודה אמר שמואל:

שחט בו שנים או רוב שנים, ואמר: "כתבו גט לאשתי" - הרי אלו יכתבו ויתנו, ותינא: ראוהו מגויד או צלוב על הצליבה, ורמו ואמר: "כתבו גט לאשתי" - הרי אלו יכתבו ויתנו!

הכי השתא?!

התם - דעתא צילותא היא, וכחישותא הוא דאתחילה ביה, הכא - דעתא שגישתא.

ומי אמר שמואל הכי?

והאמר רב יהודה אמר שמואל:

שחט בו שנים או רוב שנים וברח - מעידין עליו. ואי סלקא דעתך: חי הוא, אמאי מעידין עליו?!

אמרי: חי הוא, וסופו למות.

אלא מעתה, יהא גולה על ידו!

אלמה תניא:

"שחט בו שנים או רוב שנים - הרי זה אינו גולה?"

הא איתמר עלה אמר רבי הושעיא:

הַיִּישׁוּנָן שְׁמָא הָרוּחַ בְּלִבָּתָו.

אִי נָמִי,
הוּא, קִירַב אֶת מִיתָתוֹ.

מֵאִי בִּינְיָהוּ?

אִיכָא בִּינְיָהוּ:
דְּשַׁחֲטִיהַּ בְּבֵיתָא דְּשִׁישָׁא וּפִירְכָּס.

אִי נָמִי,
דְּשַׁחֲטִיהַּ בְּבָרָא וְלֹא פִירְכָּס.

11. ע, ב – עא, א

"נשתתק, ואמר לו נכתוב גט לאשתך [והרבין בראשו - בודקין אותו שלשה פעמים, אם אמר "לאו" "לאו", ועל "הו" "הו" - הרי אלו יכתבו ויתנו"]".

ולחוש דלמא שיחיא ד"לאו" "לאו" נקטיה, אי נמי שיחיא ד"הו" "הו" נקטיה!

אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן:
דאמרין ליה: בסירוגין.

ולחוש דלמא שיחיא דסירוגין נקטיה!

דאמרין ליה: חד "לאו", ותרין "הו", ותרין "לאו" וחד "הו".

דבי רבי ישמעאל תנא:

"אומרים לו של ימות החמה בגשמים, ושל ימות הגשמים בימות החמה".

מאי ניהו?

אילימא גלופקרי וסדיני - לחוש דלמא קורא אחדיה!
אי נמי חמה אחדיה!

עא, א אלא בפירי.

12. עא, א

אמר רב פהנא אמר רב:
חרש שיכול לדבר מתוך הכתב - כותבין ונותנין גט לאשתו.

אמר רב יוסף:

מאי קא משמע לן?

תנינא:

"נשתתקו ואמרו לו: 'נכתוב גט לאשתך' והרפין בראשו, בודקין אותו שלשה פעמים,
אם אמר על 'לאו' 'לאו', ועל 'הו' 'הו' - הרי אלו יכתבו ויתנו!"

אמר ליה רבי זירא:

אלם קאמרת?!

שאני אלם.

דתנינא:

"מדבר ואינו שומע - זהו חרש,

שומע ואינו מדבר - זהו אלם,

וזה וזה הרי הו בפקחין לכל דבריהם."

וממאי ד"מדבר ואינו שומע" זהו חרש?

"שומע ואינו מדבר" - זהו אלם?

דכתבי: "ואני כהרש לא אשמע וקאלם לא יפתח פיו" (תהלים לח, יד).

ואי בעית אימא:

כדאמרי אינשי: אישתקיל מילוליה.

אמר רבי זירא:

אי קשיא לי, הא קשיא לי:

דתנינא:

"אם לוא יגיד"⁴⁹ (ויקרא ה, א) - פרט לאלם שאינו יכול להגיד!

אמאי? הא יכול להגיד מתוך הכתב!

אמר ליה אביי:

עדות קאמרת?!

שאני עדות, דרחמנא אמר "מפיהם"⁵⁰ (דברים י, ו) - ולא מפיי כתבם.

מיתיבי:

"נפש שבדקין אותו לגיטין,

בד בודקין אותו למשאות ולמתנות, ולעדיות, ולירושות", קתני מיהת "עדיות"!

אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב ששת:

בעדות אשה, דאקילו בה רבנן.

והא קתני: "ירושות"!

אמר רבי אבהו:

ירושת בנו הבכור.

קתני מיהת: "למשאות ולמתנות",

מאי לאו לעלמא.

לא, לדידיה.

⁴⁹ ונפש מי תהטא ושמעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד ונשא עונו
⁵⁰ על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא יומת על פי עד אחד

13. עא, א-ב

["אמר רב קהנא אמר רב:
 חרש שייכול לדבר מתוך הכתב - כותבין ונותנין גט לאשתו"].

מיתיבי:

"חרש, לא הלכו בו אחר דמיוזותיו ואחר קפיצותיו ואחר כתב ידו - אלא במטלטלין,
 אבל לא לגישין!"

תנאי היא,

דתנאי:

"אמר רבן שמעון בן גמליאל:

במה דברים אמורים: בחרש מעיקרו,
 אבל פיקח ונתחרש - הוא כותב והן חותמין".

ו"חרש מעיקרו" לא?!

"נשם שפונסה ברמיה,

כך מוציאה ברמיה" (יבמות קיב):!

אי באשתו - הכי נמי

הכא במאי עסקינן: ביבמתו.

יבמתו ממואן?

אילימא דנפלה ליה מאחיו חרש - כשם שפניסתה ברמיה קד יציאתה ברמיה!

אלא דנפלה ליה מאחיו פיקח.

ואיבעית אימא:

לעולם דנפלה ליה מאחיו חרש,

וגזירה אחיו חרש, אטו אחיו פיקח.

אי הכי, אשתו נמי!

יבמתו ביבמתו - מיחלפא,

אשתו ביבמתו - לא מיחלפא.

ומי גזרינן חרש אטו פיקח?!

עא,ב והתנן:

"שני אחיו חרשין נשואין שתי אחיות פיקחות,

או שתי אחיות חרשות,

או שתי אחיות אחת פיקחת ואחת חרשת,

וכן שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחין פיקחין,

או לשני אחין חרשין,

או לשני אחין אחד פיקח ואחד חרש -

הרי אלו - פטורות מן החליצה ומן היבום.

ואם היו נכריות - יבנסו,

ואם רצו להוציאן - יוציאו" (יבמות קיב):!

אלא, מתוורתא כדשנין מעיקרא.

14. עא, ב

[אמר רבן שמעון בן גמליאל:
במה דברים אמורים: בחרש מעיקרו,
אבל פיקח ונתחרש - הוא בותב והו חותמין].

אמר רבי יוחנן:
חלוקין עליו חביריו על רבן שמעון בן גמליאל.

אמר אביי,
אף אנו נמי תנינא:
"נישטת - לא יוציא."
נתחרש הוא לא יוציא עולמית" (יבמות קיב):

מאי "עולמית"?
לאו אף על גב ד יכול לדבר מתוך הכתב.

אמר רב פפא:
אי לאו דאשמעינן רבי יוחנן,
הוה אמיןא: רבן שמעון בן גמליאל לפרושי טעמא דתנא קמא הוא דאתא,
ומאי "עולמית"?
אף על גב דחזינא ליה דחרף.

אי נמי, לכדרבי יצחק,
דאמר רבי יצחק:
דבר תורה: שוטה מתגרשת, מידי דהוה אפיקחת בעל כרחה.
ומה טעם אמרו אינה מתגרשת?
שלא ינהגו בה מנהג הפקר.

15. עא, ב - עב, א

משנה

אמרו לו: "נכתוב גט לאשתך?"
 ואמר להן: "כתובו".
 אמרו לסופר - וכתב,
 ולעדים - וחתמו,
 אף על פי שכתבוהו וחתמוהו ונתנוהו לו, וחזר ונתנו לה - הרי הגט בטל,
 עד שיאמר לסופר: "כתוב", ולעדים: "חתמו".

גמרא

טעמא דלא אמר: "תנו",
 היא אמר: "תנו" - נוֹתְנִין.

מני?

רבי מאיר היא,
 דאמר: מילי מימסרן לשליח.

אימא סיפא: "עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתמו",
 אתאן לרבי יוסי, דאמר: מילי לא מימסרן לשליח.
 רישא רבי מאיר, וסיפא רבי יוסי?!

אין,
 רישא - רבי מאיר,
 וסיפא - רבי יוסי.

אביי אמר:

כולה רבי מאיר היא,
 והכא במאי עסקינן: דלא אמר: "תנו".

אי הכי, "עד שיאמר תנו" מיבעי ליה!

אלא, הכא במאי עסקינן:
 דלא אמר לבי תלתא.

אי הכי, "עד שיאמר לשלשה" מיבעי ליה!

אלא, כולה רבי יוסי היא,
 והכא במאי עסקינן: דלא אמר: "אמרו".

אי הכי, "עד שיאמר"? "אמרו" מיבעי ליה!

ועוד, מי מודה רבי יוסי באומר: "אמרו"?
 והתנן:

"כתב סופר ועד - כָּשֶׁר" (גיטין פז:),

ואמר רבי ירמיה:

"חתם סופר" שנינו,

ואמר רב חסדא:

מתניתין מני?

רבי יוסי היא,

דאמר: מילי לא מימסרן לשליח.

ואי סלקא דעתך: מודה רבי יוסי באומר "אמרו" - נפיק מינה חורבא!
 דזמנין דאמר להו לשנים: "אמרו לסופר וכתוב ולפלוני ופלוני וחתמו",
 ומשום כיוסופא דסופר, חיישי ומחתמי ליה, ובעל לא אמר הכי!

עבא

אֶלָּא מְחוּוֹרְתָא: רִישָׁא - רַבִּי מֵאִיר, וְסִיפָא - רַבִּי יוֹסִי.

רַב אֲשֵׁי אָמַר:

כּוֹלָה רַבִּי יוֹסִי הִיא,

וְלֹא מִיבְעִיא קְאָמַר,

לֹא מִבְעִיא הִיכָּא דְלֹא אָמַר: "תְּנִנוּ", אֶלָּא אֶפִּילוּ אָמַר "תְּנִנוּ" - לֹא,
וְלֹא מִבְעִיא הִיכָּא דְלֹא אָמַר לְבִי תִלְתָּא, אֶלָּא אֶפִּילוּ אָמַר לְבִי תִלְתָּא - לֹא,
וְלֹא מִבְעִיא הִיכָּא דְלֹא אָמַר: "אֶמְרוּ" אֶלָּא אֶפִּילוּ אָמַר: "אֶמְרוּ" - נְמִי לֹא.

תְּנִינָא כְּוֹתִיָּה דְרַב אֲשֵׁי:

"בְּתַב סוֹפֵר לְשִׁמְהָ וְחִתְמוּ עֲדִים לְשִׁמְהָ,

אִף עַל פִּי שְׂבִתְבוּהוּ וְחִתְמוּהוּ וְנִתְנוּהוּ לוֹ וְנִתְנוּ לָהּ - הֲרִי הֶגֶט בְּטַל,

עַד שִׁשְׁמַעוּ קוֹלוֹ שְׂיֵאמַר לְסוֹפֵר: "בְּתוּב", וְלְעֲדִים: "חִתּוּמוּ".

"יִשְׁמַעוּ" - לְאִפּוּקִי מִמָּאן דְאָמַר: "מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּאוֹמַר "אֶמְרוּ".

"קוֹלוֹ" - לְאִפּוּקִי מִדְּרַב כְּהֵנָּא אָמַר רַב.

16. עב, א

משנה

"זה גיטיך אם מתי",
 "זה גיטיך מחולי זה",
 "זה גיטיך לאחר מיתה" -
 לא אומר כלום.

"מהיום אם מתי",
 "מעכשיו אם מתי" -
 הרי זה גט.

"מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט.
 ואם מת - חולצת,
 ולא מתייבמת.

"זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי זה",
 ועמד והלך בשוק, וחלה ומת -
 אומדין אותו,
 אם מחמת חולי הראשון מת - הרי זה גט,
 ואם לאו - אינו גט.

גמרא

אלמא: "אם מתי" - כ"לאחר מיתה" דמי.
 והדר תני: "מהיום אם מתי", "מעכשיו אם מתי", אלמא: "אם מתי" לאו כ"לאחר מיתה" דמי!

אמר אביי:

"אם מתי" - שתני לשונות משמע:

משמע - כ"מעכשיו".

ומשמע - "כלאחר מיתה".

אמר לה: "מהיום" - כמאן דאמר לה: "מעכשיו" דמי,

לא אמר לה: "מהיום" - כמאן דאמר לה: "לאחר מיתה" דמי.

17. עב, א-ב

"זֶה גִּיטוֹךָ אִם מֵתִי" - לֹא אָמַר בְּלוֹם."

אָמַר רַב הוֹנָא:
וְחוֹלְצֵת.

וְהָא: "לֹא אָמַר בְּלוֹם" קָתְנִי!

"לֹא אָמַר בְּלוֹם" - דְּאָסִירָא לְעֵלְמָא,
וְלִיבָם נִמְי אָסִירָא.

וְהָא מִדְּסִיפָא: "חוֹלְצֵת", מִכְּלָל דְּרִישָׁא: יְבוּמֵי נִמְי מִיבְּמָה!

מִתְנִיתִין כְּרַבְּנִין.

וְרַב הוֹנָא אָמַר כְּרַבֵּי יוֹסִי: זְמַנּוּ שֶׁל שְׁטֵר מוֹכִיחַ עָלָיו.

אִי רַבֵּי יוֹסִי - חֲלִיצָה נִמְי לֹא תִיבְעֵי!

וְכִי תִימָא: מִסְפָּקָא לִיָּה לְרַב הוֹנָא אִי הִלְכְתָא כְּרַבֵּי יוֹסִי אוֹ אִין הִלְכָה כְּרַבֵּי יוֹסִי - וּמִי מִסְפָּקָא לִיָּה!?

וְהָא רַבָּה בַר אַבּוּהַ חֲלַשׁ, עוֹל לְגַבִּיָּה רַב הוֹנָא וְרַב נַחֲמָן,

אָמַר לִיָּה רַב הוֹנָא לְרַב נַחֲמָן:

בְּעֵי מִינִיָּה מִרְבָּה בַר אַבּוּהַ: הִלְכָה כְּרַבֵּי יוֹסִי אוֹ אִין הִלְכָה?

אָמַר לִיָּה: טַעֲמָא דְרַבֵּי יוֹסִי לֹא יִדְעָנָא, הִלְכָה אִיבְעֵי מִינִיָּה!?

אָמַר לִיָּה: אֵת בְּעֵי מִינִיָּה הִלְכָה, וְטַעֲמִיָּה דְרַבֵּי יוֹסִי אֲנָא אָמִינָא לָהּ.

בְּעֵי מִינִיָּה.

אָמַר לִיָּה: הֲכִי אָמַר רַב:

הִלְכָה כְּרַבֵּי יוֹסִי.

לְבַתֵּר דְּנַפְקָא אָמַר לִיָּה: הֵינּוּ טַעֲמָא דְרַבֵּי יוֹסִי, דְקָסְבַר: זְמַנּוּ שֶׁל שְׁטֵר מוֹכִיחַ עָלָיו!

אֱלָא, מִסְפָּקָא לִיָּה:

עב, אִי אָמַר רַבֵּי יוֹסִי בְּעַל פֶּה, אִי לֹא אָמַר.

וּמִי "מִסְפָּקָא לִיָּה"!

וְהִתְנַן:

"הֲרִי זֶה גִּיטוֹךָ אִם לֹא בָאתִי מִבְּאֵן וְעַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשׁ,"

וּמִת בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשׁ - אֵינּוּ גֵט" (גיטין עו:).

וְתַנִּי עָלֶיהָ:

"רַבּוֹתֵינוּ הִתִּירוּהָ לְהִינְשָׂא,"

וְאָמְרֵינוּ: מֵאֵן "רַבּוֹתֵינוּ"?

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל:

בִּי דִינָא דְשָׁרוּ מִיִּשְׁחָא, וְסִבְרֵי לָהּ כְּרַבֵּי יוֹסִי, דְאָמַר: זְמַנּוּ שֶׁל שְׁטֵר מוֹכִיחַ עָלָיו!

אֱלָא, מִסְפָּקָא לִיָּה: אִי הִלְכָה כְּרַבֵּי יוֹסִי בְּעַל פֶּה, אוֹ אִין הִלְכָה.

וּמִי "מִסְפָּקָא לִיָּה"!

וְהָאֵמַר רַבָּא:

"הֲרִי זֶה גִּיטוֹךָ אִם מֵתִי" וְ"שְׂאֵנִי מֵת" - הֲרִי זֶה גֵט,

"כְּשֶׁאָמוֹת", "לֹא־חָר מִיָּתֶה" - אִין זֶה גֵט.

הֵיכִי דְמִי?

אֵילִימָא דְאָמַר לָהּ: "מֵהִיּוֹם" וְרַבְּנִין - צְרִיקָא לְמִימַר!?

וְהִתְנַן:

"מֵהִיּוֹם אִם מֵתִי" הֲרִי זֶה גֵט!"

וְאֱלָא לָאוּ דְלֹא אָמַר לָהּ "מֵהִיּוֹם" וְרַבֵּי יוֹסִי,

שְׁמַע מִינִיָּה: הִלְכָה כְּרַבֵּי יוֹסִי!

לְרַבָּא - פְּשִׁטָא לִיָּה,

לרב הונא - מספקא ליה.

ואיבעית אימא:
 לעולם דאמר לה: "מהיום" ורבנן,
 והני לישני איצטריכי ליה,
 "שאני מת" - כ"אם מת" דמי,
 "קשאמות" - כ"לאחר מיתה" דמי.

ואיכא דמתני לה אסיפא:
 "זה גיטך לאחר מיתה" - לא אמר כלום."

אמר רב הונא:
 ולדברי רבי יוסי - חולצת.

פשיטא,
 מדסיפא לרבנן "חולצת",
 רישא נמי לרבי יוסי חולצת!

מהו דתימא: רבי יוסי בהא כרבי סבירא ליה,
 דאמר: גיטא מעליא הוי,
 וחליצה נמי לא תיבעי,
 קא משמע לן: דלא רבי סבר לה כרבי יוסי,
 ולא רבי יוסי סבר לה כרבי.

"רבי לא סבר לה כרבי יוסי" -
 דקתני: "בזה גט" - למעוטי דרבי יוסי.

"ורבי יוסי לא סבר לה כרבי" -
 דקתני: "בזה גט" - למעוטי דרבי.

רבי - מאי היא?

דתנא:
 "מהיום ולאחר מיתה" - גט ואינו גט,
 דברי חכמים,
 רבי אומר:
 בזה גט."

רבי יוסי - מאי היא?

דתנן:
 "כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מיכן ועד שנים עשר חדש",
 כתבוהו בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש - אינו גט.
 רבי יוסי אומר:
 בזה גט."

18. עב, ב - עג, א

"זה גיטין מהיום אם מתי מחולי זה", ועמד והלך בשוק חלה ומת - אומדין אותו, אם מחמת חולי הראשון מת - הרי זה גט, ואם לאו - אינו גט."

אמר רב הונא:

גיטין כמתנתו,

מה מתנתו אם עמד - חוזר,

אף גיטין, אם עמד - חוזר.

ומה גיטין, אף על גב דלא פריש, כיון דאמר: "כתובו", אף על גב דלא אמר "תנו", אף מתנתו, כיון דאמר: "תנו", אף על גב דלא קנו מיניה.

תנו:

"זה גיטין מהיום אם מתי מחולי זה", ועמד והלך בשוק וחלה ומת - אומדים אותו, אם מחמת חולי הראשון מת - הרי זה גט, ואם לאו - אינו גט."

ואי אמרת: אם עמד חוזר - למה לי אומדין? הרי עמד!

אמר מר בר רב יוסף משמיה דרבא: שניתק מחולי לחולי.

והא "עמד" קתני!

עמד מחולי זה, ונפל לחולי אחר.

והא "הלך בשוק" קתני!

הלך על משענתו,

והא קא משמע לן: הלך על משענתו הוא דבעינן אומדין, אידיך - אומדין נמי לא בעינן.

עג, א

שמעת מינה: שכיב מרע שניתק מחולי לחולי - מתנתו מתנה?

אין,

דאמר רבי אלעזר משמיה דרב:

שכיב מרע שניתק מחולי לחולי - מתנתו מתנה.

רבה ורבא לא סבירא להו הא דרב הונא.

גזירה שקמא יאמרו: יש גט לאחר מיתה.

ומי איכא מיד,

דמדאורייתא לא הוי גיטא, ומשום גזירה שרינן אשת איש לעלמא?!

אין,

כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש,

ואפקעיהו רבנן לקדושין מיניה.

אמר ליה רבינא לרב אשי:

תינח דקדיש בכסף,

קדיש בביאה מאי איכא למימר?!

אמר ליה:

שוויה רבנן לבעילתו בעילת זנות.

19. עג, א

תנו רבנן:

"זה גיטין מהיום אם מתי מחולי זה", ונפל הבית עליו או הכישו נחש - אינו גט.
 "אם לא אעמוד מחולי זה", ונפל עליו בית או הכישו נחש - הרי זה גט."

מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא?

שלחו מתם: אכלו ארי - אין לנו.

ההוא גברא דזבין ארעא לחבריה,

קביל עליה כל אונסא דמתיליד.

לסוף אפיקו בה נהרא.

אתא לקמיה דרבינא,

אמר ליה: זיל שפי ליה, דהא קבילת עלך כל אונסא דמתיליד.

אמר ליה רב אחא בר תחליפא לרבינא:

אונסא דלא שכיח הוא.

איגלגל מילתא, ומטא לקמיה דרבא.

אמר להו: אונסא דלא שכיח הוא.

איתיביה רבינא לרבא:

"אם לא אעמוד מחולי זה", ונפל עליו בית או הכישו נחש - הרי זה גט!"

אמר ליה רבא:

ואימא מרישא: "אינו גט!"

אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא:

ומשום דקשיא רישא אסיפא, לא מותבין תיובתא מינה?!

אמר ליה: אין.

כין דקשיא רישא אסיפא לא איתמר בי מדרשא, ומשבשתא היא,

זיל בתר סברא.

רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע זבן שומשמי אגדא דנהר מלכא,

אגור מלחי לעבורינהו, קבילו עליהו כל אונסא דמתיליד,

לסוף איסתכר נהר מלכא,

אמרו להו: אגורו חמרי אפקעינהו ניהלן, דהא קבילתו עליכו כל אונסא דמתיליד.

אתו לקמיה דרבא,

אמר להו: קאקי חירי משלחי גלימי דאינשי, אונסא דלא שכיח הוא.

20. עג, א-ב

מִשְׁנָה

לֹא תִתְיַחַד עִמּוֹ, אֲלֵא בְּפָנֵי עֲדִים.
אֶפִּילוּ עַל פִּי עֶבֶד אֶפִּילוּ עַל פִּי שִׁפְחָה,
חוּץ מִשִּׁפְחָתָהּ,
מִפְּנֵי שְׁלֵבָה גַם בַּהּ בְּשִׁפְחָתָהּ.

מה היא באותן הימים?

רבי יהודה אומר:

באשת איש לכל דבריה.

רבי יוסי אומר:

מגורשת, ואינה מגורשת.

עגב

גְּמָרָא

תנו רבנן:

"ראוה שנתייחדה עמו באפילה, או שישנה עמו תחת מרגלות המטה -
אין חוששין שמא נתעסקו בדבר אחר,
וחוששין - משום זנות,
ואין חוששין - משום קדושין.
רבי יוסי ברבי יהודה אומר:
אף חוששין משום קדושין".

מאי קאמר?

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבונה,

הכי קאמר:

ראוה שנבעלה - חוששין משום קידושין.

נתן לה כספים - חוששין משום זנות,

דאמרין: באתננה נתן לה, ואין חוששין משום קידושין.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר:

אף בזו חוששין משום קידושין.

כמאן אזלא הא דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:

מחלוקת⁵¹ כשראוה שנבעלה, אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אין צריכה הימנו גט שני.
כמאן?

כדברי הכל.

מתקיף לה אביי:

מידי כספים קתני?!

אלא אמר אביי:

הכי קאמר:

ראוה שנבעלה - חוששין משום זנות, ואין חוששין משום קידושין.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אף חוששין משום קידושין.

כמאן אזלא הא דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:

מחלוקת כשראוה שנבעלה,

אבל לא ראוה שנבעלה - דברי הכל אין צריכה הימנו גט שני,

כמאן?

⁵¹ המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקו,

בית שמאי אומרים: אינה צריכה הימנו גט שני,

ובית הלל אומרים: צריכה הימנו גט שני (משנה, גיטין פא.א).

כרבי יוסי ברבי יהודה.

מתקיף לה רבא:
אם כן, מאי "אף"!

אלא אמר רבא:

הכי קאמר:

רבי יוסי בר רבי יהודה אומר:

אף לא ראוה שנבעלה - חוששין משום קידושין.

כמאן אזלא הא דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:
מחלוקת כשראוה שנבעלה, אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אין צריכה הימנו גט שני,
כמאן?

דלא כחד.

21. עג, ב

"מה היא באותן הימים?
 רבי יהודה אומר: באשת איש לכל דבריה.
 רבי יוסי אומר: מגורשת ואינה מגורשת".

תנא:
 "ובלבד שימות".

ולכי מניית הוי גיטא?
 והא קיימא לן: דאין גט לאחר מיתה!

אמר רבה:
 באומר "מעט שאני בעולם".

22. עג, ב - עד, א

תנו רבנן:

"ימים שבינתיים - בעלה זכאי במציאתה,

ובמעשה ידיה,

ובהפרת נדריה,

ויורשה,

ומטמא לה,

עד, א

בללו של דבר:

הרי היא כאשתו לכל דבר אלא שאינה צריכה הימנו גט שני,

דברי רבי יהודה.

רבי מאיר אומר:

בעילתה תלויה.

רבי יוסי אומר:

בעילתה ספק.

וחכמים אומרים:

מגורשת ואינה מגורשת, ובלבד שימות."

מאי איכא בין רבי מאיר לרבי יוסי?

אמר רבי יוחנן:

אשם תלוי איכא ביניהו.

לרבי מאיר - לא מיתתי אשם תלוי.

ולרבי יוסי - מיתתי אשם תלוי.

"וחכמים אומרים: מגורשת ואינה מגורשת".

חכמים היינו רבי יוסי!

איכא ביניהו:

רבי זירא,

דאמר רבי זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל:

כל מקום שאמרו חכמים: "מגורשת ואינה מגורשת" - בעלה חייב במזונותיה.

23. עד, א

מִשְׁנָה

"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז" - הרי זו מגורשת, ותתן.
 "על מנת שתתני לי מיכן ועד שלשים יום" - אם נתנה לו בתוך שלשים יום מגורשת,
 ואם לאו אינה מגורשת.

אמר רבן שמעון בן גמליאל:

מעשה בצידן, באחד שאמר לאשתו:

"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי" ואבדה איצטליתו,

ואמרו חכמים:

תתן לו את דמיה.

גמרא

מאי "ותתן"?

רב הונא אמר:

והיא תתן.

רב יהודה אמר:

לקשתתן.

מאי בינייהו?

איכא בינייהו:

שנתקרע הגט או שאבד,

רב הונא אמר: והיא תתן, אינה צריכה הימנו גט שני.

רב יהודה אמר: לקשתתן, צריכה הימנו גט שני.

ותנן נמי גבי קידושין כי האי גוונא,

דתנן:

"האומר לאשה:

"הרי את מקודשת לי על מנת שאתן לך מאתיים זוז" -

הרי היא מקודשת, ויתן" (קידושין ס.).

ואיתמר: מאי "ויתן"?

רב הונא אמר:

והוא יתן.

רב יהודה אמר:

לקשיתן.

מאי בינייהו?

איכא בינייהו:

שפשטה ידה וקיבלה קידושין מאחר.

רב הונא אמר: והוא יתן, תנאה בעלמא הוא, מקיים תנאיה ואזיל.

רב יהודה אמר: לקשיתן, לכי יהיב לה הוא דהו קידושין, השתא לא הו קידושין.

וצריכא:

דאי אשמעינן גבי קידושין, בהא קאמר רב הונא: והוא יתן, משום דלקרובה קאתי,

אבל גבי גירושין דלרחוקה קאתי אימא מודה ליה לרב יהודה.

ואי אשמעינן גבי גירושין: בהא קאמר רב הונא והיא תתן, משום דלא כסיף למיתבעה,

אבל גבי קידושין, דכסיפא למיתבעה אימא מודי ליה לרב יהודה.

ואי אשמעינן גבי קידושין, בהא קאמר רב יהודה לקשיתן, משום דכסיפא למיתבעה,

אבל גבי גירושין דלא כסיף למיתבעה אימא מודה ליה לרב הונא.

ואי אשמעין גבי גירושין, בהא קאמר רב יהודה לקשתתן, משום דלרחוקה קאתי,
אבל גבי קידושין דלקרובה קאתי אימא מודה ליה לרב הונא.
צריךא.

מיתיבי

"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז",
אף על פי שנקרע הגט או שנאבד - מגורשת,
ולאחר לא תנשא עד שתתן!"

ועוד תניא:

"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתיים זוז" ומת: נתנה - אינה זקוקה ליבם,
לא נתנה - זקוקה ליבם.
רבן שמעון בן גמליאל אומר:
נותנת לאביו או לאחיו או לאחד מן הקרובים".
עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר: "לי", ולא ליורשי.
ומר סבר: "לי", ואפילו ליורשי,
וכולי עלמא מיהא תנאה הוי,
תיבתא דרב יהודה!

אמר לך רב יהודה:

הא מני? רבי היא.

דאמר רב הונא אמר רבי:

כל האומר: "על מנת" - כאומר: "מעכשיו" דמי.
ופליגי רבנן עליה,
ואנא דאמרי כרבנן.

24. עַד, א-ב

אָמַר⁵² רַבִּי זִירָא:

כִּי הוּיֵינוּ בְּכַבָּל,

אָמַרְנוּ: הָא דְאָמַר רַב הוּנָא אָמַר רַבִּי:

כֹּל הָאֹמֵר: "עַל מְנַת", כְּאֹמֵר "מַעֲכָשִׁיו" דְּמִי פְּלִיגֵי רַבְנָן עֲלֵיהּ.

כִּי סְלִיקִי, אֲשַׁכַּחְתִּיהּ לְרַבִּי אָסִי דִּיתֵיב וְקָאָמַר מִשְׁמִיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן:

הַכֹּל מוֹדִים בְּאֹמְרֵי: "עַל מְנַת" כְּאֹמֵר: "מַעֲכָשִׁיו" דְּמִי.

לֹא נַחֲלִקוּ אֶלְאָ בְּ"מַהִיּוֹם וְלֹאֲחַר מִיתָה".

וְהִתְנִיא: עַד, ב

"מַהִיּוֹם וְלֹאֲחַר מִיתָה" - אָט וְאִינוּ אָט,

דְּבָרֵי חֲכָמִים,

רַבִּי אֹמֵר:

בְּזָה אָט".

וְלָרַב יְהוּדָה דְאָמַר: בְּ"עַל מְנַת" פְּלִיגֵי,

אֲדַמְיַפְלְגֵי בְּ"מַהִיּוֹם וְלֹאֲחַר מִיתָה", לִיפְלְגֵי בְּ"עַל מְנַת"!

לְהוֹדִיעָךְ כַּחוּ דְּרַבִּי.

וְלִיפְלְגוּ בְּ"עַל מְנַת" וְלְהוֹדִיעָךְ כַּחוּ דְּרַבְנָן!

כַּח דְּהִיתִירָא עַדִּיף לִיהּ.

⁵² מסורת הש"ס כך גורס, וכן הגירסה בסוגיה המקבילה בקידושין. מהדורת הדפוס גורסת: וְאָמַר

25. עד, ב

"על מנת שתתני לי מבאן ועד שלשים יום" - אם נתנה לו בתוך שלשים יום מגורשת, ואם לאו אינה מגורשת."

פשיטא!

מהו דתימא: קפידה לאו קפידא, ולרזה קאתי, קא משמע לן.

"אמר רבן שמעון בן גמליאל:
מעשה בצידן, באחד שאמר לאשתו:
"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי" ואבדה איצטליתו,
ואמרו חכמים:
תתן לו את דמיה."

מאי תנא דקתני מעשה?

חסורי מיחסרא והכי קתני:
 "אם אמר לה: "על מנת שתתני לי איצטליתי" ואבדה איצטליתו - איצטליתי דוקא קאמר לה.
 רבן שמעון בן גמליאל אומר:
 תתן לה את דמיה.
 ואמר רבן שמעון בן גמליאל:
 מעשה נמי בצידן,
 באחד שאמר לאשתו: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי איצטליתי" ואבדה איצטליתו,
 ואמרו חכמים: תתן לו את דמיה."

26. עד, ב

בַּעַז מֵינִיָּה רַבִּי אָסִי מְרַבֵּי יוֹחֲנָן:
 "הָרִי זֶה גִיטָּךְ עַל מְנַת שְׁתַּתְּנִי לִי מֵאֲתִים זֹו",
 וְחֹזֵר וְאָמַר לָהּ: "מְחוּלִים לָךְ" - מֵהוּ?

תִּיבְעֵי לְרַבְּנָן, תִּיבְעֵי לְרַבְּנָן שְׁמַעוּן בְּן גַּמְלִיאֵל.

"תִּיבְעֵי לְרַבְּנָן":

עַד כָּאֵן לֹא קִאָּמְרִי רַבְּנָן הֲתָם אֵלָא דְלֹא אַחֲלָה גְבָהּ,
 אֲבָל הֲכָא הָא קִאָּמַר לָהּ: "מְחוּלִים לָךְ".

אוּ דְלִמָּא:

אֲפִילוּ רַבְּנָן שְׁמַעוּן בְּן גַּמְלִיאֵל לֹא קִאָּמַר אֵלָא דְקָא מְפִיִּסָּה לִיהּ בְּדַמֵּי.
 אֲבָל לְגַמְרִי לֹא?

אָמַר לִיהּ:

אֵינָהּ מְגוּרְשֵׁת.

אֵיתִיבִיהּ:

"הָאוֹמֵר לְחִבְרֵי: "קוֹנֵם שְׁאֲתָה נְהָה לִי אִם אֵי אַתָּה נֹוֹתָן לְבָנֵי,
 בֹּוֹד אֶחָד שֶׁל חֲטִיין וְשְׁתֵּי חֲבִיּוֹת שֶׁל יוֹן",

רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר:

אָסוּר עַד שְׁיִתָּן.

וְחֻכְמֵי אוֹמְרִים:

אֲפִי זֶה, יָכוֹל לְהַתִּיר אֶת נְדָרוֹ שֶׁלָּא עַל פִּי חֲכָם, וְאוֹמֵר: "הָרִינִי בְּאֵילוֹ הַתְּקַבְּלָתִי" (נדרים סג.)!

הַכִּי הַשְׁתָּא?! הֲתָם לְצַעֲוֵרָה קָא מְכוּיִן, וְלֹא צִיעֲרָה.
 הֲכָא מְשׁוּם הֲרִוּוּחָה הוּא, וְהָא לֹא אֵיצְטְרִיד.

הֵהוּא גְבָרָא דְאָמַר לִיהּ לְאַרְיִסְיָה:

כּוּלִי עֲלִמָּא דְלוּ תִלַּת דְּלוּוֹתָא וְאֶכְלִי רִיבְעָא,
 אֶת דְּלִי אַרְבְּעָה וְאֶכּוֹל תִּילְתָּא,
 לְסוּף אֶתָּא מִיטְרָא.

אָמַר רַב יוֹסֵף:

הָא לֹא דְלָהּ.

רַבָּה אָמַר:

הָא לֹא אֵיצְטְרִיכָא.

לִימָא רַב יוֹסֵף דְאָמַר כְּרַבְּנָן,

וְרַבָּה דְאָמַר כְּרַבְּנָן שְׁמַעוּן בְּן גַּמְלִיאֵל?

וְתִיבְרָא!?

וְהָא קִיִּמָּא לָן: הֵילְכְתָא כְּוֹתִיָּה דְרַבָּה,
 וּבְהָא אֵין הֵלְכָה כְּרַבְּנָן שְׁמַעוּן בְּן גַּמְלִיאֵל!

אֵלָא לְעוֹלָם כְּרַבְּנָן.

רַב יוֹסֵף כְּרַבְּנָן,

וְרַבָּה אָמַר לָךְ: אֲנָא דְאָמְרִי אֲפִילוּ לְרַבְּנָן,

עַד כָּאֵן לֹא קִאָּמְרִי רַבְּנָן הֲתָם אֵלָא דְלְצַעֲוֵרָה קָא מִיכּוּיִן,

אֲבָל הֲכָא מְשׁוּם הֲרִוּוּחָה הוּא,

וְהָא לֹא אֵיצְטְרִיד.

27. עד, ב - עה, א

["הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז" - הרי זו מגורשת, ותתן"].

תנן התם:

"בראשונה היה נטמן יום שנים עשר חדש, כדי שיהא חלוט לו.
התקין הלל הזקן שיהא חולש את מעותיו ללשכה,
ויהא שובר את הדלת ונכנס,
ואימתי שידצה הלה, יבוא ויטול את מעותיו" (ערכין לא).

ואמר רבא:

מתקנתו של הלל נשמע: "הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז",

ונתנה לו מדעתו - מגורשת,

על כרחו - אינה מגורשת,

מדיאצטריד ליה להלל לתקוני נתינה בעל כרחיה דהויא לה נתינה,

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא הויא נתינה. עה,א

מתקיף לה רב פפא, ואיתימא רב שימי בר אשי:

ודלמא: כי אצטריד ליה לתקוני שלא בפניו,

אכל בפניו - בין מדעתו בין בעל כרחו הויא נתינה!

ואיכא דאמרי:

אמר רבא:

מתקנתו של הלל:

"הרי זה גיטך על מנת שתתני לי מאתים זוז",

ונתנה לו בין מדעתו ובין בעל כרחו - הויא נתינה,

וכי אצטריד ליה להלל לתקוני - שלא בפניו,

בפניו בין מדעתו בין בעל כרחו - הויא נתינה.

מתקיף לה רב פפא, ואיתימא רב שימי בר אשי:

ודלמא: אפילו בפניו נמי מדעתו - אין,

על כרחו - לא,

והלל מאי דאצטריד ליה תקין.

28. עה, א

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:
כל מקום ששנה רבן שמעון בן גמליאל במשנתו הלכה כמותו,
חוץ מ: ערב,
וצידו,
וראיה אחרונה.

29. עה, א-ב

תנו רבנן:

"הרי זה גיטוי והנייר שלי" - אינה מגורשת.
 "על מנת שתחזירי לי את הנייר" - מגורשת."

מאי שנא רישא, ומאי שנא סיפא?

אמר רב הסדא:

הא מני?

רבן שמעון בן גמליאל היא,

דאמר: "תתן לו את דמיה",

הכא נמי, אפשר דמפייסה ליה בדמי.

מתקיף לה אביי:

אימור דאמר רבן שמעון בן גמליאל היכא דליתיה בעיניה,

היכא דאיתיה בעיניה - מי אמר!?

אלא אמר אביי:

הא מני?

רבי מאיר היא,

דאמר: בעינן תנאי כפול,

והכא הא לא כפליה לתנאיה.

מתקיף לה רבא:

טעמא דלא כפליה לתנאיה, הא כפליה לתנאיה - לא הוי גיטא.

מכדי כל תנאי מהיכא גמרינן להו?

מתנאי בני גד ובני ראובן⁵³ (במדבר פרק לב, כט-ל),

מה התם - תנאי קודם למעשה,

אף כל תנאי קודם למעשה,

לאפוקי הכא, דמעשה קודם לתנאי!

אלא אמר רבא:

משום דמעשה קודם לתנאי.

מתקיף לה רב אדא בר אהבה:

טעמא דמעשה קודם לתנאי,

הא תנאי קודם למעשה - לא הוי גיטא.

מכדי כל תנאי מהיכא גמרינן להו?

מתנאי בני גד ובני ראובן,

מה התם תנאי בדבר אחד, ומעשה בדבר אחר,

אף כל, לאפוקי הכא, דתנאי ומעשה בדבר אחד!

עה,ב

אלא אמר רב אדא בר אהבה:

משום דתנאי ומעשה בדבר אחד.

רב אשי אמר:

הא מני?

רבי היא,

דאמר רב הונא אמר רב:

כל האומר: "על מנת" - כאומר: "מעכשיו" דמי.

⁵³ כס ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל הלוי למלחמה לפני ה' ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחיהם. ל ואם לא יעברו הלוים אתכם ונאחזו בתכם בארץ מנעו

30. עה, א-ב

אתקין שמואל בגיטא דשכיב מרע:
 "אם לא מתי - לא יהא גט,
 ואם מתי - יהא גט".

ולמא: "אם מתי - יהא גט,
 ואם לא מתי - לא יהא גט!"

לא מקדים איניש פורענותא לנפשיה.

ולמא: "לא יהא גט אם לא מתי!"

בעינן תנאי קודם למעשה.

מתקיף לה רבא:
 מכדי כל תנאי מהיכא גמרינן?
 מתנאי בני גד ובני ראובן.
 מה הותם - 'הו' קודם ל'לאו',
 אף כל,
 לאפוקי הכא 'לאו' קודם ל'הו'!

אלא אמר רבא:
 "אם לא מתי - לא יהא גט,
 אם מתי - יהא גט,
 אם לא מתי לא יהא גט".

"אם לא מתי לא יהא גט" - לא מקדים איניש פורענותא לנפשיה.
 "אם מתי - יהא גט, אם לא מתי - לא יהא גט" - בעינן 'הו' קודם ל'לאו'.

31. עה, ב

משנה

"הרי זה גיטין: על מנת שתשמישי את אבא",
 "על מנת שתניקי את בני",

במה היא מניקתו?

שתי שנים.

רבי יהודה אומר:

שמנה עשר חדש.

מת הבן או שמת האב - הרי זה גט.

"הרי זה גיטין: על מנת שתשמישי את אבא שתי שנים",
 "על מנת שתניקי את בני שתי שנים",

מת הבן,

"אי אפשי שתשמישני" - אינו גט.

רבן שמעון בן גמליאל אומר:

בזה גט.

כלל אומר רבן שמעון בן גמליאל:

כל עכבה שאינה הימנה - הרי זה גט.

גמרא

ומי בעינן כולי האי?!

ורמינהי:

"שמשתו יום אחד,

הניקתו יום אחד - הרי זה גט!"

אמר רב חסדא:

לא קשיא:

הא - רבנן,

והא - רבן שמעון בן גמליאל.

מתניתין - רבן שמעון בן גמליאל.

וברייתא - רבנן.

הא מדסיפא רבן שמעון בן גמליאל הוי, מכלל דרישא לאו רבן שמעון בן גמליאל!

אלא:

בריייתא - רבן שמעון בן גמליאל היא, דמיקל בתנאי.

מתניתין - רבנן.

רבא אומר:

לא קשיא:

כאן - בסתם,

כאן - במפרש.

רב אשי אומר:

כל סתם נמי כמפרש יום אחד דמי.

תנן:

"במה היא מניקתו?

שתי שנים,

רבי יהודה אומר:

שמנה עשר חדש."

בשלמא לרבא - ניהא,

אלא לרב אשי - למה לי "שתי שנים"? למה לי "שמנה עשר חדש"?
ביום אחד סגי!

הכי קאמר:

יום אחד משתי שנים - לאפוקי לאחר שתי שנים דלא.
יום אחד משמנה עשר חדש - לאפוקי לאחר שמנה עשר חדש דלא.

מיתיבי:

"הרי זה גיטין על מנת שתשמשי את אבא שתי שנים",

"על מנת שתניקי את בני שתי שנים",

מת הבו.

או שאמר האב: "אי אפשי שתשמשי", שלא בהקפדה - אינו גט.

בשלמא לרבא רישא בדלא פריש, סיפא דפריש.

אלא לרב אשי, מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא?

עו א

קשיא.

.32 עו, א

תנו רבנן:

"הרי זה גיטוד על מנת שתשמישי את אבא שתי שנים,

"על מנת שתניקי את בני שתי שנים",

אף על פי שלא נתקיים התנאי - הרי זה גט,

לפי שלא אמר לה: "אם תשמישי ... אם לא תשמישי ..."

"אם תניקי ... ואם לא תניקי ...",

דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים:

נתקיים התנאי - הרי זה גט,

ואם לאו - אינו גט.

רבן שמעון בן גמליאל אומר:

אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול".

איכא דאמרי: לרבי מאיר קאמר ליה,

ואיכא דאמרי: לרבנן קאמר להו.

"איכא דאמרי: לרבי מאיר קאמר ליה",

והכי קאמר ליה: אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול, והווי להו שני כתובים הבאין כאחד,

וכל שני כתובים הבאין כאחד - אין מלמדיו.

"איכא דאמרי: לרבנן קאמר להו",

והכי קאמר להו: אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול,

וגמדין מינייהו.

ורמינהו:

"הרי זה גיטוד על מנת שתשמישי את אבא שתי שנים",

"על מנת שתניקי את בני שתי שנים",

מת האב או מת הבן - אינו גט,

דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים:

אף על פי שלא נתקיים התנאי - הרי זה גט,

יכולה היא שתאמר לו: "תן לי אביד ואשמענו",

"תן לי בנד ואניקנו!"

קשיא דרבי מאיר אדרבי מאיר.

קשיא דרבנן אדרבנן!

"דרבי מאיר אדרבי מאיר" -

לא קשיא:

התם - בדלא כפליה לתנאיה,

הכא - בדכפליה לתנאיה.

ו"רבנן אדרבנן" -

לא קשיא:

מאן חקמים דהכא?

רבן שמעון בן גמליאל היא,

דאמר: כל עכבה שאינה הימנה - הרי זה גט.

.33 עו, א

תנו רבנן:

"אמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטר על מנת שתשמשי את אבא שתי שנים",
 וחזר ואמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטר על מנת שתתני לי מאתיים זוז" -
 לא ביטל דברי האחרון את הראשון,
 רצתה - משמשתו,
 רצתה - נותנת לו מאתיים זוז.

אבל אמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטר על מנת שתתני לי מאתיים זוז",
 וחזר ואמר לה בפני שנים: "הרי זה גיטר על מנת שתתני לי שלש מאות זוז" -
 ביטל דברי האחרון את הראשון.

ואין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין."

אהייא?

אילימא אסיפא - הרי בטל!

אלא ארישא - פשיטא!

מהו דתימא: קל לקיומא תנאי מצטרפין,
 קא משמע לן.

34. עו, א-ב

משנה

"הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך מיהודה לגליל
הגיע לאנטיפרס וחזר - בטל תנאו.

"הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך מגליל ליהודה,
והגיע לכפר עותנאי וחזר - בטל תנאו.

"הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן עד שלשים יום", והיה הולך למדינת הים,
והגיע לעבו וחזר - בטל תנאו.

"הרי זה גיטך כל זמן שאעבור מכנגד פניך שלשים יום", היתה הולך ובא, הולך ובא,
הואיל ולא נתיחד עמה - הרי זה גט.

גמרא

למימרא: שאנטיפרס בגליל הוה קיימא.

ורמינהי:

"אנטיפרס - ביהודה,

וכפר עותנאי - בגליל,

בינתים - מטילין אותו לחומרא - מגורשת ^ ואינה מגורשת!"

עו,ב

אמר אביי:

תרי תנאי קאמר לה:

אי מטינא לגליל - לאלתר ליהוי גיטא,

ואי משתהינא באורחא תלתין יומין ולא אתינא - ליהוי גיטא,

הגיע לאנטיפרס וחזר, דלא לגליל מטא,

ולא אשתהויי נמי אשתהי תלתין יומין - בטל תנאו.

35. עו, ב

"הרי זה גיטך אם לא באתי מבאן ועד שלשים יום והיה הולך למדינת הים, והגיע לעכו וחזר - בטל תנאו".

למימרא: דעכו במדינת הים קיימא.

והא אמר רב ספרא:

כי הווי מיפטרי רבנן מהדדי, בעכו הווי מפטרי, משום דאסור לצאת מארץ לחוצה לארץ!

אמר אביי:

תרי תנאי קאמר לה:

אי מטינא למדינת הים לא לתר - ליהוי גיטא,

אי מושתהינא באורחא תלתין יומין, ולא אתינא - ליהוי גיטא.

הגיע לעכו וחזר, דלא למדינת הים מטא, ולא אשתהויי נמי אשתהי תלתין יומין - בטל תנאו.

36. עו, ב

"הרי זה גיטך כל זמן שאעבור מנגד פניך שלשים יום",
היה הולך ובא, הולך ובא,
הואיל ולא נתייחד עמה - הרי זה גט".

וקא לא עבר!

אמר רב הונא:
מאי "פניך"?
תשמייש.

ואמאי קרי ליה "פניך"?
לישנא מעליא נקט.

ורבי יוחנן אמר:
לעולם פניך מממש,
מי קתני: 'הרי זו מגורשת'!? "הרי זה גט" קתני, דלא הוי גט ישן,
ולכי מלו תלתין יומי הוי גיטא.

תניא כוותיה דרבי יוחנן:
"הרי זה גיטך כל זמן שאעבור מנגד פניך שלשים יום",
וקיה הולך ובא, הולך ובא,
הואיל ולא נתייחד עמה - הרי זה גט,
ולגט ישן - אין חוששין,
שהרי לא נתייחד עמה".

וליהוש שמא פייס!

אמר רבה בר רב הונא:
הכי אמר אבא מרי משמיה דרב:
באומר: נאמנת עלי לומר שלא באתי.

איכא דמתני לה אמתניתין:

"מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש",
ומת בתוך שנים עשר חדש - הרי זה גט" (גיטין עו: לקמן).

וליהוש שמא פייס!

אמר אבא מרי משמיה דרב:
באומר: נאמנת עלי לומר שלא באתי.

מאן דמתני לה אמתניתין - כל שכן אברייתא.
מאן דמתני לה אברייתא - אכל אמתניתין הא לא אתא.

37. עו, ב - עז, א

מְשֻׁנָּה

"הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש",
ומת בתוך שנים עשר חדש - אינו גט.

"הרי זה גיטך מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש",
ומת בתוך שנים עשר חדש - הרי זה גט.

"אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש - כתבו ותנו גט לאשתי",
כתבו גט בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש - אינו גט.

"כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מכאן עד שנים עשר חדש",
כתבו בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש - אינו גט,

רבי יוסי אומר:

כזה גט.

כתבו לאחר שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, ומת,
אם הגט קודם למיתה - הרי זה גט,

ואם מיתה קדמה לגט - אינו גט,

ואם אין ידוע - זו היא שאמר: מגורשת ואינה מגורשת.

גְּמָרָא

תנא:

"דבזתינו התירוה לינשא".

מאן "דבזתינו"?

אמר רב יהודה אמר שמואל:

בי דינא דשרו מישחא.

סברי לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שטר מוכיח עליו.

אמר רבי אבא בריה דרבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן:

רבי יהודה נשיאה בנו של רבן גמליאל בר רבי יהודה הורה,

ולא הודו לו כל סיעתו,

ואמרי לה: כל שעתו.

אמר ליה רבי אלעזר לההוא סבא:

כי שריתוה לאלתר שריתוה,

או לאחר שנים עשר חדש שריתוה?

"לאלתר שריתוה" - דהא לא אתי,

או דלמא:

לאחר שנים עשר חדש שריתוה דהא איקיים ליה תנאו?

ותיבעי ליה מתניתין:

"מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש",

ומת בתוך שנים עשר חדש - הרי זה גט.

לאלתר הוי - דהא לא אתי,

או דלמא:

לאחר שנים עשר חדש דהא איקיים ליה תנאיה?

אין הכי נמי,

ומשום דהוה ביההוא מעשה.

אמר אביי:

הכל מודים, היכא דאמר: "לכשתצא חמה מנרתיקה",
לכי נפקא קאמר לה, וכי מייית בליליא - הוי גט לאחור מיתה.
עזא "על מנת שתצא חמה מנרתיקה" - מעכשיו קאמר לה.

אמר רב הונא אמר רב:

כל האומר: "על מנת" באומר "מעכשיו" דמי.

לא נחלקו אלא ב"אם תצא..." -

מר - סבר לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שטר מוכיח עליו, והוה ליה כ"מהיום אם מתני", כ"מעכשיו אם מתני".

מר - לא סבר כרבי יוסי, והוה ליה כ"אם מתני" גרידא.

38. עז, א

"כְּתָבוּ וּתְנוּ גֵט לְאִשְׁתִּי אִם לֹא בְּאִתִּי מִכָּאן וְעַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ" -
 כְּתָבוּ בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ וְנִתְּנוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ - אֵינוֹ גֵט,
 רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר:
 בְּזֶה גֵט."

אָמַר לִיהוּ רַב יִימָר לְרַב אִשִּׁי:
 לִימָא קְסָבֵר רַבִּי יוֹסִי: כְּתַב גֵּט עַל תְּנַאי כְּשֵׁר?

לֹא, לְעוֹלָם אֵימָא לָךְ: פְּסוּל,
 וְשִׂאנֵי הָכָא, מִדְּהִנּוּה לִיהוּ לְמִימַר: "אִם לֹא בְּאִתִּי ... כְּתָבוּ וּתְנוּ", וְאָמַר: "כְּתָבוּ וּתְנוּ אִם לֹא בְּאִתִּי",
 הֲכִי קָאמַר: כְּתָבוּ מִעַכְשָׁיו, וּתְנוּ אִם לֹא בְּאִתִּי.

וְרַבְּנָן?

לֹא שְׂנֵא הֲכִי, וְלֹא שְׂנֵא הֲכִי.

39. עז, א

תנו רבנן:

"... לאחר שבוטע" - שנה.

"... לאחר שנה" - חדש.

"... לאחר חדש" - שבת.

"... לאחר שבת" - מאי?

יטיב רבי זירא קמיה דרבי אסי, ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן, וקאמר:
 חוד בשבא, ותרי, ותלתא - בתר שבתא.
 ארבעה, וחמשה ומעלי שבתא - קמי שבתא.

תניא:

"רבי אומר:

"לאחר הרגל" - שלשים יום."

נפק רבי חייא דרשה משמיה דרבי - וקלסוה.

משמיה דרביים - ולא קלסוה.

אלמא: לית הילכתא כוותיה.

הדרן עלך מי שאחזו